

04.05.2021

**ANKARA
TİCARET BORSASI
Basın Bürosu**

GÜNLÜK BASIN ÖZETLERİ

**4 Mayıs 2021
Pazartesi**

04.05.2021

RESMİ GAZETE'DE BUGÜN

4 Mayıs 2021 Pazartesi

YÜRÜTME VE İDARE BÖLÜMÜ

CUMHURBAŞKANI KARARI

— Balon Balığı Avcılığının Desteklenmesi Hakkında Karar (Karar Sayısı: 3942)

YÖNETMELİKLER

— İstatistiki Sınıflamalar Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik

— İstanbul Medipol Üniversitesi Sürdürülebilir Kalkınma Uygulama ve Araştırma Merkezi Yönetmeliği

YARGI BÖLÜMÜ

ANAYASA MAHKEMESİ KARARI

— Anayasa Mahkemesinin 7/4/2021 Tarihli ve 2018/20720 Başvuru Numaralı Kararı

Tarım Bakanı Pakdemirli'den müdahale alım fiyatlarına yönelik açıklama

Tarım ve Orman Bakanı Bekir Pakdemirli, yeni hasat sezonuna girerken alım fiyatlarını açıklamaya başlayacaklarını bildirdi.

Tarım ve Orman Bakanı Bekir Pakdemirli, bu yıl da yeni hasat sezonuna girerken alım fiyatlarını açıklamaya başlayacaklarını belirterek, "Dünyadaki ve ülkemizdeki piyasaları yakın şekilde takip ederek üreticimizi memnun edecek fiyatları açıklayacağımızdan hiç kimsenin şüphesi olmasın" dedi.

Pakdemirli, tarım orman il müdürleri ve orman bölge müdürleriyle çevrim içi olarak bir araya gelerek geçen yıla ilişkin performans değerlendirmesinde bulundu.

Pakdemirli, iklim değişikliği ve sıcaklık artışlarına da işaret ederek şu ifadeleri kullandı: "Yağış miktarımız maalesef her geçen yıl azalıyor. Geçen yıl olduğu gibi bu yıl da yağışlar halen istenilen seviyede değil. Ekim ayında başlayan 2021 su yılında da geçen yıla oranla ülke genelinde yüzde 24'lük bir azalma gerçekleşti. Özellikle Ocak-Mart döneminde ülke genelinde uzun yıllar ortalamasına göre yüzde 10'luk bir artış olsa da Nisan ayında yağışlar beklentilerimizin bir miktar **altında** gerçekleşti. Ama bildiğiniz üzere, mayıs ve haziran ayları halk arasında 'kırkikinci yağışları' olarak bilinen yerel sağanak yağışların gerçekleştiği aylardır. Umuyorum, beklenen yağışlar tarımsal üretime oldukça olumlu yansiyacak ve inşallah çiftçilerimizin yüzünü güldürecektir."

04.05.2021

"MÜDAHALE ALIMLARINDA ÜRETİCİ DOSTU POLİTİKA YÜRÜTÜYÜRÜZ"

Müdahale alımlarında üretici dostu politikalar yürütüklerini ifade eden Pakdemirli, "Bunu da müdahale kurumlarımızı zarar ettirmeden yapıyoruz. Bu yıl da yeni hasat sezonuna girerken, yine alım fiyatlarını açıklamaya başlayacağız. Dünyadaki ve ülkemizdeki piyasaları yakın şekilde takip ederek, üreticimizi memnun edecek fiyatları açıklayacağımızdan hiç kimsenin şüphesi olmasın" dedi.

Gıda enflasyonunda yaş meyve ve sebze etkisi

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) Nisan ayına ilişkin enflasyon verilerini açıkladı. Nisan enflasyonunda gıda tarafı yine yükselişte belirleyici oldu. Taze meyve ve sebze fiyatları Nisan'da aylık bazda yüzde 7,10 yükselirken, yıllık bazda ise yüzde 13,6 arttı.

Nisan'da tüketici fiyatlarında aylık enflasyon yüzde 1,68 olurken, yıllık enflasyon ise yüzde 17,14 olarak gerçekleşti

Nisan'da enflasyondaki yükseliş trendi devam ederken, söz konusu ivmede gıda fiyatlarının etkisi oldukça fazla oldu.

Gıda ve alkolsüz içecekler grubunda aylık bazda 2,13 yükseliş yaşanırken, yıllık bazda yüzde 16,98 artış oldu.

Gıda enflasyonun alt kırılımlarına bakıldığında ise işlenmemiş gıda ürünleri tarafındaki yükseliş, işlenmiş gıda tarafına göre daha sert oldu.

İşlenmemiş gıda ürünleri aylık bazda yüzde 3,37 artarken, yıllık bazda yüzde 14,67 yükseldi. Taze meyve ve sebze tarafında ise aylık bazda yüzde 7,10 yükseliş ve yıllık bazda yüzde 13,60 artış söz konusu.

İşlenmiş gıdada ise aylık bazda yüzde 0,97 artarken, yıllık yüzde 19,36 yükseldi. Ekmek ve tahıllar grubunda aylık bazda yüzde 0,970 yükseliş yaşanırken, yıllık bazdaki artış yüzde 19,02 seviyesinde gerçekleşti.

TÜFE'de aylık olarak fiyatı en yüksek artış gösteren seçilmiş maddeler arasında ilk sırada yüzde 24,91 ile domates yer alıyor.

81 ile market genelgesi: İşte yeni yasaklar

İçişleri Bakanlığı 81 il valiliğine market tedbirleri konulu bir genelge gönderdi. Genelgeye göre marketlerde vatandaşların zorunlu temel ihtiyaçları dışında ürün satışına izin verilmeyecek.

Genelgede, sokağa çıkma kısıtlaması sırasında marketlerde oluşabilecek yoğunlukların önüne geçmek amacıyla ilgili Bakanlıklar, kamu kurum ve kuruluşları, meslek odaları ve sektör temsilcileri ile yapılan görüşmeler sonucunda ortak tedbirler alındığı belirtildi.

Marketlerde vatandaşların zorunlu temel ihtiyaçları kapsamındaki ürünlerin dışında herhangi bir ürün satılmayacak. 7 Mayıs'tan itibaren alkollü ürün satışı kısıtlamasının yanında elektronik eşya, oyuncak, kırtasiye, giyim gibi ürünleri satışı yapılmayacak ancak temel gıda ve temizlik ürünlerinin yanı sıra sadece hayvan yemi, mamaları ile kozmetik ürünleri marketlerde satılabilecek.

Hangi ürünlerin satışına izin verilmeyecek
Genelgeye göre alınan tedbirler şöyle sıralandı:

Marketlerde (zincir ve süper marketler dahil) vatandaşların zorunlu temel ihtiyaçları kapsamındaki ürünlerin dışında herhangi bir ürün satışına izin verilmeyecek.

7 Mayıs 2021 Cuma gününden itibaren marketlerde (zincir ve süper marketler dahil) temel gıda ve temizlik ürünlerinin yanı sıra sadece hayvan yemi, mamaları ile kozmetik ürünleri (parfümeri ve makyaj malzemeleri hariç) satılabilecek.

04.05.2021

Daha önce getirilen alkollü ürün satışı kısıtlamasının yanı sıra marketlerde (zincir ve süper marketler dahil) elektronik eşya, oyuncak, kırtasiye, giyim ve aksesuar, ev tekstili, oto aksesuar, bahçe malzemeleri, hırdavat, zücaciye vb. ürünlerin satışına izin verilmeyecek.

Bu esaslar doğrultusunda Umumi Hıfzıssıhha Kanununun 27'nci ve 72'nci maddeleri uyarınca İl/İlçe Umumi Hıfzıssıhha Kurulları kararları ivedilikle alınacak.

Başta zabıta görevlileri ve kolluk kuvvetleri olmak üzere denetim ekiplerince bu hususa ilişkin tebliğler ve kontroller eksiksiz yerine getirilecek. Uygulamada herhangi bir aksaklığa meydan verilmeyecek ve mağduriyete neden olunmayacak.

Fındık ihracatında düşüş sürüyor

Türkiye'nin fındık ihracatı, Eylül 2020-Nisan 2021 döneminde 2019'un aynı dönemine göre, miktarda yüzde 24,5, değerde ise yüzde 19,99 oranında düştü.

Türkiye'nin önemli ihraç kalemlerinden fındıkta ihracat düşüşü devam ediyor. Karadeniz Fındık ve Mamulleri İhracatçıları Birliği Yönetim Kurulu Başkanı İlyas Edip Sevinç, 2020/21 fındık ihracat sezonunun Eylül 2020-Nisan 2021 döneminde 208 bin 779 ton/iç karşılığı 1 milyar 472 milyon 139 bin 388 dolarlık ihracat gerçekleştiğini bildirdi.

2019/20 sezonu aynı dönemdeki ihracatın 276 bin 587 ton/iç karşılığı 1 milyar 839 milyon 960 bin 968 dolar olduğunu anımsatan Sevinç, bu durumun miktar bazında yüzde 24,5 (67.808 ton/iç), döviz girdisinde ise 367 milyon 821 bin 580 dolarlık (%19,99) düşüşe takabül ettiğini söyledi.

Ocak-Nisan 2021 döneminde 103 bin 550 ton/iç karşılığı 742 milyon 540 bin 820 dolarlık fındık ihracatı gerçekleştiğini belirten Sevinç, "Geçen yıl aynı dönemdeki ihracatın 108 bin 436 ton/iç karşılığı 749 milyon 145 bin 75 dolar olduğu göz önünde bulundurulduğunda hem miktar hem de değer bakımında düşüş görülüyor. Miktar bazında 4 bin 886 ton/iç (%4,51), döviz girdisinde ise 6 milyon 604 bin 255 dolarlık (% 0,88) azma var." değerlendirmesini yaptı.

Mevcut durumun sezon sonuna kadar bu düzeyde devam edeceği tahmininde bulunan Sevinç, "Eylül ayında başlayacak yeni sezon ile birlikte yeniden rekor seviyelerini yakalayacak bir ihracat hacmine kavuşacağımızı umuyoruz." dedi.

Enflasyon, yüzde 17,14 ile iki yılın zirvesinde

TL'deki değer kaybının henüz ilk etkisiyle nisanda enflasyon yükselirken, önümüzdeki aylarda bozulan fiyatlama algısı ve kur geçişkenliğinin daha belirleyici olması bekleniyor.

Türkiye'de tüketici enflasyonu (TÜFE) nisanda aylık yüzde 1,68 arttı ve yıllık enflasyon yüzde 17,14 seviyesine yükseldi. Böylece nisan yıllık enflasyonu Mayıs 2019'dan bu yana görülen en yüksek seviyeye çıktı.

Ekonomistlerin beklentisi yüzde 1,8'in biraz altında gelen aylık enflasyon taze meyve ve sebzedeki sert artış ile TL'deki değer kaybının ithalata dayalı ürünlerdeki fiyat değişimlerinin etkisinde kaldı.

Giyim ve ayakkabıda açılmanın ve yeni sezonun da etkisiyle yükselen fiyatlar tüketici enflasyonunu olumsuz etkilerken, TL'deki değer kaybının en ağır etkisi ise üretici enflasyonunda (Yİ-ÜFE) görüldü.

Üretici fiyat artışında rekor

Nisanda üretici enflasyonu yüzde 4,34 arttı ve yıllık üretici enflasyonu yüzde 35,17'ye çıktı. 2021'in ilk dört ayında üretici enflasyonu ise yüzde 12,91'e çıktı.

Bu verinin güncellenerek yeniden hesaplanmaya başladığı 2006 yılından bu yana görülen en yüksek 4 aylık enflasyon verisi olarak tarihe geçti. Yıllık üretici enflasyonunda ise en son bu yüksek seviyeler Kasım 2018'de görülmüştü. Kur etkisini mayısta daha belirleyici olması da bekleniyor.

Fiyatlama davranışları bozuldu mu?

Her ne kadar Merkez Bankası Başkanı Şahap Kavcıoğlu mayısla birlikte enflasyonda düşüş beklendiğini belirtse de üretici enflasyonundaki bu yüksek seyir kur geçişkenliği etkisinin tüketici enflasyonunda belirleyici olmaya devam edeceğini gösteriyor. Mart ortasında Merkez Bankası başkanı değişikliğiyle beraber dolar/TL'de sert hareketler yaşanmış ve TL'deki değer kaybı yüzde 12'yı bulmuştu. Analistler kur geçişkenliğinin yanı sıra bozulan fiyatlama davranışlarının da enflasyonu tehdit etmeye devam ettiğini vurguluyor.

Gıda, enflasyonu 0,6 puan yukarı çaktı

Gıda grubunda aylık enflasyon yüzde 2,13 oldu ve bunun manşet enflasyona etkisi 0.57 puan olarak belirlendi. Yıllık gıda enflasyonu ise yüzde 16,98 bunun da yıllık manşet enflasyona etkisi 4.38 puan. Gıdada 4 ayda fiyat artışı yüzde 8,57 olurken en dikkat çekici olan taze meyve ve sebzelerdeki 4 aylık enflasyonun yüzde 11,92'ye yükselmiş olması oldu. Bunun yanında işlenmiş gıdada ise 4 aylık enflasyon yüzde 8,15 olarak hesaplandı.

Nisanda zam şampiyonu olan domatesteki yüzde 25'e yaklaşan artış henüz seradan tarlaya geçişin tamamlanmamış olmasından da kaynaklandı. Bunun yanı sıra taze sebze ve meyvede üretici fiyatlarındaki artışın maliyetlere etkisi de belirleyici. Gıdada et ve et ürünlerinde yükseliş var. Mayısla birlikte tarla ürünlerinin tezgahlara gelmesi gıdada biraz daha düşük seviyelerin görülmesini sağlayacak ancak üretici fiyatlarındaki yüksek seyir bunu olumsuz etkileyecek.

Giyim ve ayakkabıda yüzde 7,6 artış

Giyim ve ayakkabı yeni sezona zamlarla başladı. Zam şampiyonları listesinde de giyim ve ayakkabı grubu ürünleri ağırlıklı yer alıyor. Giyim ve ayakkabıda nisanda aylık yüzde 7,57'lik artış manşet enflasyonu 0.41 puan yükseltti. Pandemiden en olumsuz etkilenen gruptan olan giyim ve ayakkabıda hazirandan sonra yeniden indirim dönemine girilmesi bekleniyor. Mayısta yine hafif bir yükseliş gözlenebilir.

Konut grubunda doğalgaza her ay gelen yüzde 1 zammın etkisi var. Ayrıca yenilemeler de konut grubundaki maddelerde yükseliş yaratmış. Konut grubunda aylık yüzde 0,95 artışın manşet enflasyona etkisi 0.15 puan oldu. Mayısta da doğalgaza yüzde 1 zam yapıldı.

Ulaştırmada otomobil zammı etkili

Ev eşyası grubunda nisanda marta göre fiyatlarda anlamlı bir değişik görülmezken sağlık grubunda yüzde 0,56'lık bir artış yaşandı. Ulaştırma grubunda ise yine kur etkisi gözleniyor. Yüzde 1,68 artan fiyatlar manşet enflasyona ulaştırma grubundan 0.25 puanlık artış yönünde katkı yarattı. Bu grupta benzinli otomobillerde yüzde 5,52 artış var. Benzin fiyatlarında ise marta göre yüzde 1,41 düşüş LPG'de ise yüzde 1,50 fiyat artışı yaşandı. Motorinde de yüzde 1,76 düşüş gözlemlendi.

Haberleşmede fiyatlarda internet kullanımında yaşanan düşüşün etkisiyle yüzde 0,28 geriledi. Bunun manşet enflasyonu 0.01'lik düşürücü etkisi gözlemlendi. Eğlence ve kültürde yüzde 1,50'lik artış, eğitimde ise yüzde 2,09 yükseliş var. Lokanta ve otellerde açılma sonrası fiyat artışları devam etti. Dolardaki artış içeride altın fiyatlarını yükseltince çeşitli mal ve hizmetler grubunda yüzde 1,89'luk aylık yükseliş yaşandı. Bunun manşet enflasyona etkisi 0.09 puan oldu.

Çekirdek enflasyon yüzde 18'i aştı

Merkez Bankası'nın para politikası için takip ettiği çekirdek enflasyon verileri ise nisanda manşet enflasyonun üzerindeki seyrini sürdürdü. TÜİK verilerine göre özel kapsamlı TÜFE göstergelerinden "B" çekirdek enflasyonu nisanda yıllık olarak yüzde 17,49'dan yüzde 18,11'e yükselirken "C" çekirdek enflasyonu ise yüzde 16,88'den yüzde 17,77'ye çıktı. Perşembe günü Merkez Bankası Mayıs Para Politikası Kurulu toplantısını gerçekleştirecek. Çekirdek enflasyondaki bozulmanın sürmesine ve ekonomistlerin mayısta yeni zirveyi beklemesine rağmen PPK'da politika faizinde bir değişiklik öngörülüyor.

İmalat PMI, 11 ayın en düşük seviyesine geriledi

İstanbul Sanayi Odası Türkiye İmalat PMI nisanda 50,4'e geriledi. PMI, nisan ayı verisiyle birlikte son 11 ayın en düşük seviyesini görmüş oldu.

İmalat sanayi satın alma yöneticileri endeksi (PMI) Nisan ayında koronavirüs salgınının hızlanmasıyla birlikte 50.4'e gerileyerek sektörde büyümenin güç kaybettiğini gösterdi. Yeni siparişler ve üretim yeni koronavirüs vakalarının zirve yaptığı Nisan ayında gerilerken şirketler istihdam artırmaya devam etti.

Türkiye'deki koronavirüs salgınında günlük yeni vaka sayıları Nisan ayında 60,000'i, ölümler ise 300'ü aşarak en yüksek düzeye çıktı. Vakalardaki artışın ardından kısıtlamalar sıkılaştırıldı.

İstanbul Sanayi Odası (İSO) için IHS Markit tarafından derlenen PMI, Mart ayında 52.6 değerini almıştı. Endeks Nisan ayında büyümeye işaret eden 50'nin üzerinde bir değer almasına karşılık 11 ayın en düşük değerini almış oldu.

İmalat sanayinin aldığı yeni siparişleri gösteren alt endeks Nisan'da 50.2'den 47.4'e geriledi. Ankete katılan imalatçılar siparişlerdeki daralmanın salgından kaynaklandığını belirttiler. Yeni ihracat siparişleri alt endeksi ise 51.4'ten Nisan'da 51.2'ye sınırlı gerileme kaydetti.

İmalat sektörünün üretim alt endeksi ise 51.6'dan Nisan'da 47.3'e indi.

Sektörün işe alımları art arda 11. ayda da artış kaydetti, ancak artış 11 ayın en düşük seviyesinde gerçekleşti.

04.05.2021

Sektörün girdi ve ham madde maliyetleri TL'deki değer kaybı ve uluslararası ham madde fiyatlarındaki artış nedeniyle keskin şekilde yükseldi. Şirketler girdi fiyatlarındaki artışı fabrika çıkış fiyatlarına yansıttı.

İmalat PMI hakkında değerlendirmede bulunan IHS Markit Ekonomi Direktörü Andrew Harker, "Yaşanan son COVID-19 dalgasının etkileri Nisan ayında Türk imalat sektörüne belirgin şekilde yansıdı. Müşterilerin yeni projelere girmekten uzak durması, üretimi ve yeni siparişleri yavaşlattı... Önümüzdeki aylarda sektörün performansı büyük olasılıkla vaka sayılarının ne kadar hızlı azaldığına bağlı olacak" dedi.

Dış ticaret açığı nisanda 3,1 milyar dolar

Nisan ayına ait dış verilerine göre, ihracat pandeminin yarattığı baz etkisiyle yüzde 109 artışla 18 milyar dolar oldu. İthalat ise yüzde 61,4 artarak 21,9 milyar dolara ulaştı. 2019 yılı nisan ayı verileri ile kıyaslandığında ihracatta yüzde 22,3'lük artış sağlandı. İthalat ise pandemi öncesi döneme göre yüzde 21,1 oranında artış gösterdi.

Nisan ayına ilişkin dış ticaret verileri açıklandı. İhracat, nisan ayında geçen yılın aynı ayına göre yüzde 109 artışla 18 milyar dolar olarak gerçekleşti. Bu artışta geçen yıl pandemi nedeniyle küresel ticaretin zayıf olmasından kaynaklı baz etkisi yatıyor. 2019'un nisan ayına göre bakıldığında, yüzde 22,3'lük bir artış sağlandı. Nisan'da bir önceki yılın aynı ayına göre 25 sektör ihracatını artırdı. Bu ayda ihracata başlayan yeni firması sayısı ise 2 bin 444 oldu.

İthalat ise yüzde 61,4 artarak 21,9 milyar dolar oldu. Nisan ayında dış ticaret açığı 3,1 milyar dolar, ihracatın ithalatı karşılama oranı ise yüzde 85,7 olarak açıklandı. Ocak-Nisan döneminde ise ihracat yüzde 33,1 artışla 68,8 milyar dolar olarak gerçekleşti. İthalat ise Ocak-Nisan döneminde, yüzde 19,8 artarak 82,9 milyar dolar oldu. Ocak-Nisan dönemi dış ticaret açığı, yüzde 19,5 azalarak 17,6 milyar dolardan 14,2 milyar dolara geriledi. İhracatın ithalatı karşılama oranı Ocak-Nisan döneminde 8,3 puan artışla yüzde 82,9 oldu.

Nisan ayında en çok ihracat 9 milyar 513 milyon dolarla hammadde yapılırken, bu grubu sırasıyla 7 milyar 165 milyon dolarla tüketim malları ve 1 milyar 935 milyon dolarla yatırım malları takip etti. En çok ithalat ise 16 milyar 644 milyon dolarla

hammadde grubunda yapıldı. Bu grubu sırasıyla 2 milyar 874 milyon dolarla yatırım malları ve 2 milyar 345 milyon dolarla tüketim malları izledi.

2021 toparlanma yılı olacak

Ticaret Bakanlığı görevine 21 Nisan tarihinde atanan Mehmet Muş, dış ticaret verilerini ilk kez açıklamış oldu. Muş, “Devralmış olduğum bu kutlu görevde, ülkemiz için başarıya ulaşmak, vatanımıza ve milletimize faydalı işler yapmak bizim en büyük amacımız olacak” dedi. Pandemi gerçekliğiyle 2020 yılında küresel ekonomi yüzde 3,3 daraldığını hatırlatan Muş, “Şu ana kadar açıklanan çeyreklik büyüme verilerine ve öncü göstergelere baktığımızda baz etkisini de göz önünde tutarsak 2021 yılının küresel ekonominin toparlanma yılı olacağı görülmekte” ifadelerini kullandı.

Mal ve hizmet ticaretinde sıfır açık hedefi

“Yolumuz uzun. Bu uzun yolda hedeflerimiz ve önceliklerimiz var” diyen Bakan Muş, hedeflerini şöyle açıkladı: “Dış ticaretimizde Avrupa, Asya ve Ortadoğu pazarlarına yakınlığımızı daha etkin kullanmak ve ülkemizin üretim ve tedarik konusundaki üstünlüğünü pekiştirmek istiyoruz. Ayrıca, önümüzdeki dönemde Mısır ile gelişen diplomatik ilişkilere paralel olarak ticari ve ekonomik ilişkilerimizi güçlendirmek arzusundayız. Yalnızca turizmi değil, diğer hizmet sektörlerini de bacasız sanayimiz olarak tasavvur ediyoruz. Bugün Türk dizileri 146 ülkede 700 milyon kişi tarafından izleniyor. En değerli kaynağımız ve üretim girdimiz olan insan unsurunun başat rol oynadığı, kalitesi dünya çapında kanıtlanmış sağlık turizmi, eğitim, bilişim gibi hizmet sektörlerimizin ihracatını arttırmayı hedefliyoruz. Bu kapsamda, ilk etapta mal ve hizmet ticaretinde sıfır açık hedefiyle yola çıkıyoruz. Yatırımcımızın, ihracatçımızın, esnafımızın işini kolaylaştırmak her şeyden önce Ticaret Bakanı olarak benim aslî görevimdir. Vatandaşlarımızın, esnafımızın, sanatkârlarımızın, kooperatiflerimizin, üreticilerimizin ve ihracatçılarımızın sorunlarını çözmek için üzerimize düşen ne varsa yapacağız.”

Otomotiv liderliğini sürdürdü

Nisan ayında 2 milyar 466 milyon dolarlık ihracat gerçekleştiren otomotiv sektörü liderliğini korudu. 2 milyar 162 milyon dolara ulaşan kimyevi maddeler sektörü ikinci olurken, 1 milyar 658 milyon dolara ulaşan çelik sektörü ise üçüncü oldu. Bu ayda en güçlü artış performansına imza atan sektörler; yüzde 313 artışla 2 milyar 466 milyon dolara ulaşan otomotiv, yüzde 305 artışla 306 milyon dolara ulaşan halı yüzde 280 artışla 110 milyon dolara ulaşan gemi ve yat sektörleri oldu.

182 ülkeye ihracat artışı sağlandı

Nisan ayında 218 ülke ve bölgeye ihracat yapılırken, 182 ülkeye ihracat arttı. Nisan’da en çok ihracat gerçekleştirilen ilk 3 ülke; 1 milyar 654 milyon dolarla Almanya, 1 milyar 182 milyon dolarla ABD ve 1 milyar 33 milyon dolarla Birleşik Krallık oldu.

04.05.2021

Nisan ayında 74 ilin ihracatını artırma başarısını gösterirken, en çok ihracat gerçekleştiren ilk 3 il sırasıyla; 7 milyar 239 milyon dolarla İstanbul, 1 milyar 360 milyon dolarla Bursa, 1 milyar 321 milyon dolarla Kocaeli oldu.

Miktar bazında ihracat geçen yılın aynı ayına göre yüzde 43,6 artarak, 15,63 milyon tona ulaştı. İlk dört ayda ise yüzde 14,2 artışla, toplam 55,12 milyon tonluk ihracat gerçekleşti.

TİM Başkanı Gülle: 200 milyar dolara ulaşacağız

Geçen yılın bahar aylarında pandeminin ilk şokunu göğüslediklerini belirten Türkiye İhracatçılar Meclisi (TİM) Başkanı İsmail Gülle, şu ifadeleri kullandı: “Baz etkisini ortadan kaldırmak adına, aylık ihracatımızın 2019’un nisan ayına göre değişimine baktığımızda, yüzde 22,3’lük bir artış görüyoruz. 2021’in ilk dört ayında ise ihracatımız, yüzde 33,1’lik artışla 68 milyar 752 milyon dolar oldu. Rakamlar gösteriyor ki, yıllık ihracat hedefimiz olan 184 milyar dolardan çok daha yüksek rakamlara, 200 milyar dolarlara hep birlikte yakın zamanda ulaşacağız. Tüm bu başarıların arkasında büyük bir emek yatıyor.”

Kayıt dışı çalışanların sayısı 7,5 milyona ulaştı

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) verilerine göre istihdam edilen her 100 kişiden 27,4'ü kayıt dışı çalışırken, tam kapanma uygulaması kapsamında işe gitmek zorunda olan ama çalıştığına dair belge alamayanların sayısı ise 7,5 milyona ulaştı.

Devrimci İşçi Sendikaları Araştırma Merkezi (DİSK-AR)'nin TÜİK verilerinden yaptığı hesaba göre 17 günlük "Tam kapanma" sürecinde istihdam edilenlerin yüzde 62'si kapanmadan muaf. Dolayısıyla sigortasız biçimde çalıştırılanların önemli bir kısmı işe gitmek zorunda ancak herhangi bir kayıtları olmadığı için polis noktalarında izin belgesi gösteremiyorlar. Bu kişilerin bir kısmına sokağa çıkma yasağını deldiği için cezalar yazılabiliyor.

İNŞAAT İŞÇİLERİ ŞANTİYELERDE KALDI

BirGün'den Ozan Gündoğdu'nun haberine göre, sigortasızlığın en yaygın olduğu sektörlerin başında inşaat geliyor. İşkolundaki sendika yöneticileri sokağa çıkma yasağının inşaat işçilerinin şantiyelere hapsedildiğini söylüyor. Büyük şantiyelerde çalışan işçiler büyük ölçüde sigortalı. Dolayısıyla polis kontrolünde görev kağıtlarını göstererek işlerine gidebiliyorlar. Öte yandan sigortasızlık küçük şantiyelerde daha fazla görülüyor. Ancak onlar da sokağa çıkmıyor çünkü şantiyedeki koşullarda konaklıyorlar. TÜİK'e göre 2020 Kasım ayı itibarıyla inşaat sektöründe istihdam edilen 579 bin kişinin sigorta kaydı yok. Sektörün toplam istihdamı ise 1 milyon 686 bin. Her 100 çalışandan 34'ü bu sektörde sigorta kaydı olmadan çalıştırılıyor.

TARIMDA SİGORTASIZLARIN SAYISI SİGORTALILARIN YAKLAŞIK 5 KATI

Sigortasızlığın en yaygın olduğu sektörlerden bir diğeri ise tarım. O kadar ki bu sektörde sigortasızların sayısı sigortalıların yaklaşık 5 katı. TÜİK'in verilerine göre sektörde istihdam edilen 4 milyon 515 bin kişinin 3 milyon 745 bini sigortasız. Bu da her 100 tarım işçisinin 83'ünün sigortası olmadığı anlamına geliyor. Çiftçiler Sendikası Genel Başkanı Ali Bülent Erdem'in sahadan gözlemlerine göre güvenlik güçleri tarım işçilerini taşıyan servislere göz yumuyor. Aksi halde hiçbirinin sigortası dahi olmadığı için gösterebilecekleri bir görev kağıdı bulunmuyor.

1 MİLYONUN ÜZERİNDE EV İŞÇİSİ VAR

Türkiye'de hemen hepsi kadınlardan oluşan 1 milyonun üzerinde ev işçisi bulunuyor. Ne TÜİK'de ne de devletin başka bir kurumunda onlara ilişkin bir resmi kayıt bulunmuyor. Sigortaları da eğer ev sahibi yapmaya yeltenirse günlük yapılıyor. Ev İşçileri Dayanışma Sendikası'ndan Gülhan Benli tam kapanma sürecinde ev işçilerinin tümüyle gelirsiz kaldığının altını çizdi. Benli ev işçisi kadınların nasıl geçindiği sorusuna "Geçinmiyorlar, gözler kör, kulaklar sağır, biz söylüyoruz, biz dinliyoruz, 1 milyondan fazla kadın ailesiyle birlikte açlıkla sınanıyor" cevabını veriyor. Kayıtları bulunmuyor ancak Türkiye ekonomisinin fiili işleyişi ev işçilerini kayıt altına almadan informel yollarla istihdama dahil edebiliyor. Gülhan Benli ev işçisi kadınların yalnızca kendi geçimi için değil ailesinin geçimi için de çalıştıklarının altını çiziyor. "Ev işçisi kadınların eşleri genel olarak ne iş yapıyor" sorumuza Benli "Kente göçle birlikte daha önce tarımda çalışan ailelerin kentte güvencesiz çalışmaya başladı. Bu ailelerin kadınları ev işçiliğine yöneldi. Ancak ailenin erkekleri de güvenceli işlerde çalışmıyorlar. Güvenceli işi olan eş yok denecek kadar azdır" cevabını veriyor.

Türkiye'nin yüzde 26.6'sı temel ihtiyaçlarını karşılayamıyor!

Metropoll Araştırma Şirketi tarafından yapılan son araştırmaya göre, Türkiye'nin yüzde 26.6'sı temel ihtiyaçlarını karşılayamıyor.

Ekonomik sıkıntılar içerisinde olan Türkiye'de yüksek döviz kuru, yüksek enflasyon ve yüksek işsizlik nedeniyle geçim sıkıntısı her geçen gün artıyor.

Metropoll Araştırma Şirketi tarafından yapılan son araştırmaya göre, halkın yüzde 26.6'sı şu anki gelirleri ile temel ihtiyaçlarını bile karşılayamıyor.

Araştırma sonuçlarına göre aylık geliri ile sadece gıda barınma gibi temel ihtiyaçlarını karşılayabildiğini açıklayanların oranı yüzde 53.6'da kaldı.

Bu sonuçlar her 10 kişiden sekizinin gelirleri ile ya çok zor geçindiğini ya da geçinemediğini ortaya koydu. Araştırmaya göre sadece yüzde 17,7'lik kesim pandemi şartları altında rahatça tüm ihtiyaçlarını karşılayıp geçinebiliyor.

Diğer taraftan gelirleri eriyen halkın yüzde 45,4'ü, muhalefet partilerinin “128 milyar dolar nerede?” kampanyasını olumlu buluyor.

Metropoll'ün Türkiye'nin Nabzı Nisan ayı araştırması, Türkiye genelinde NUTS 2 sistemine göre 26 bölgeyi esas alan 28 ilde tabakalı örnekleme ve ağırlıklandırma yöntemi ile 16 - 21 Nisan 2021 tarihleri arasında toplam bin 752 kişi ile yapıldı. Araştırma; 0,95 güven sınırları içinde +/- 2,34 hata payı ile CATI (Bilgisayar Destekli Telefonda Anket) yöntemiyle gerçekleştirildi.

Türkiye tam ilişki kuracakken... Fransa'dan Mısır hamlesi

Mısır Savunma Bakanlığı, Fransa ile 30 adet Rafale tipi savaş uçağı alımına yönelik bir sözleşme imzalandığı bilgisini verdi...

Mısır Savunma Bakanlığı, Fransa ile 30 adet Rafale tipi savaş uçağı alımına yönelik bir sözleşme imzalandığı bilgisini verdi.

Fransa Cumhurbaşkanı Emmanuel Macron, geçen yılın aralık ayında yaptığı açıklamada, Kahire'nin bölgede terörle mücadele kabiliyetini zayıflatmak istemedikleri gerekçesiyle Mısır'a silah satışlarında 'insan hakları' kistasını gözetmeyeceklerini bildirmişti.

Reuters ajansına konuşan Fransız hükümetinden bir kaynak, Paris'in Kahire'ye 30 adet Rafale tipi savaş uçağı satacağı yönünde yayılan bilgiye ilişkin "Mısır ile gerçekten çok ileri görüşmeler yapıldı ve duyurular çok yakında yapılabilir" yorumunu yaptı. Kaynak, daha fazla ayrıntı vermedi.

Mısır Savunma Bakanlığı ise, bilgiyi doğrulayarak bakanlık ile 'Fransız Dassault Aviation' şirketi arasında bir tedarik sözleşmesi imzalandığı bilgisini paylaştı.

Sözleşmenin değerinin ise 4.5 milyar dolar olduğu belirtiliyor.

Daha önce gizli belgelere atıfta bulunan Fransız medyası, nisan ayı sonunda taraflar arasında anlaşmaya varıldığını, salı günü Mısır'dan bir heyetin Paris'i ziyaret edebileceği ve anlaşmanın imzalanabileceğini bildirmişti.

Reuters'a göre, Mısır ile yapılan anlaşma ayrıca füze tedarikçisi MBDA ve ekipman tedarikçisi Safran Electronics & Defense ile 200 milyon euro değerinde sözleşmeleri de kapsıyor.

Fransa'nın maliye, dışişleri ve silahlı kuvvetler bakanlıkları konuya ilişkin henüz bir açıklamada bulunmadı.

Depodaki soğan alındı, tarladaki traktörle sürülüyor

Ali Ekber YILDIRIM

04 Mayıs 2021 Salı

Kuru soğanda sorun bitmiyor. 2020 ürünü kuru soğan ve patates depoda bir bölümü çürüdü. Sağlam kalanlar Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın talimatıyla 9 Nisan'dan itibaren alınmaya başlandı. Toprak Mahsulleri Ofisi (TMO), 20 günde, 95 bin ton patates ve 25 bin ton kuru soğan aldı. Alınan soğan ve patates 81 ilde dar gelirli yurttaşlara dağıtıldı.

Alınan soğan ve patates dağıtılırken düzenlenen törenler, vatandaşa teslim edilirken verilen pozlar, yaşanan izdihamlar çok tartışıldı. Depodaki soğan ve patates alınırken, bir yandan da 2021 ürünü erkenci soğan ve patates hasadı başladı. Patates hasadı ile ilgili şimdiye kadar bizlere ulaşan sorun olmadı. Fakat soğanda hasadında büyük sıkıntı var.

Hasat yapılmadan tarla sürülüyor

Erkenci/turfanda veya kısa gün soğanı olarak adlandırılan bu dönemdeki soğanın hasadı ilk olarak yaklaşık 1 ay önce Hatay Reyhanlı'da ve Adana'da başladı. Hasadın ilk günlerinde kilosu 1 lira 20 kuruştan alınan soğanın fiyatı bugünlerde 60 kuruşa kadar düştü.

Fiyat düşük olmasına rağmen alıcı da yok. Alıcı olmadan erkenci soğanı hasat etmenin anlamı yok. Çünkü çabuk bozuluyor. Depolanamıyor. Tarlada satılması ve 10-15 gün gibi kısa sürede tüketilmesi gerekiyor.

Tüketim yerlerinin çoğu kapalı, 29 Nisan-17 Mayıs döneminde sokağa çıkma yasağı olunca soğan alıcıları iyice çekildi. Çiftçi de soğanını hasat ettikten sonra tarlayı hazırlayıp ikinci ürünü ekmek istiyor. Soğanın üretim maliyeti tarla kirasına bağlı olarak dekar başına 2500 lira ile 3 bin lira arasında değişiyor. Toplama maliyeti ise kilo başına yaklaşık 40 kuruşa denk geliyor. Kilosu 60 kuruşun üzerinde maliyeti olan soğana verilen fiyat 60 kuruş. Üretici 40 kuruş toplama maliyetini üstlendiğinde zarar edecek. Bu nedenle soğanı toplamadan traktörü tarlaya sokarak süren çiftçiler var.

Satabilirim umuduyla bekleyenlerin de bir hafta on güne kadar satamazsa tarlayı sürmek zorunda kalacak.

Erkenci soğan depolanamıyor

Deniliyor ki, markette, manavda fiyatı 3 lira olan kuru soğan nasıl toprağa gömülür? Çiftçi biraz daha beklese olmaz mı?

Elbette, bekleyenler de var. Fakat tarlada bekleyen kısa gün soğanı. Depolanamıyor. Daha fazla beklerse ürün bozulur. Ayrıca, ikinci ürün ekimi için tarlanın hazırlanması gerekiyor. Bu nedenle zararı daha fazla büyütmemek için soğanlar toplanmadan tarla sürülüyor.

Adana Ziraat Odaları İl Koordinasyon Başkanı ve Yüreğir Ziraat Odası Başkanı Mehmet Akın Doğan hasat öncesi Tarım ve Orman Bakanlığı ile Ticaret Bakanlığı'na yazıyla yaşanan sıkıntıyı bildiriyor.

Depolarda soğan çürümeye terk edilirken tarladaki üreticinin de elindeki soğanı satamadığını, çiftçinin haciz ve icra kısıkcıyla karşı karşıya olduğunu belirten Doğan, pamuk, soya ve diğer ürünlerde olduğu gibi soğan üreticisine de destek verilmesini talep ediyor. Ancak, yanıt dahi verilmiyor.

Telefonla görüştüğümüz Mehmet Akın Doğan, sorunun büyük ölçüde 2020 yılında uygulanan ihracat kısıtlamasından kaynaklandığını iddia ediyor. Doğan'ın verdiği bilgiler özetle şöyle:

"Adana'da 36 bin dönüm alanda erkenci soğan ekimi var. Reyhanlı ve Osmaniye'de eklenince 100 bin dönümü buluyor. Eskiden Urfa'da ekilmiyordu artık Urfa'da da ekiliyor. Bizim bölgemizde ekilen erkenci veya kısa gün soğanı olarak adlandırılan ve depolama olanağı olmayan ürün. Soğan toplanırken kavurmalık orta boy ve takoz diye tabir edilen 3 kalibreye ayrılıyor. Alıcılar daha çok orta boy soğanı tercih ediyor. Fakat toplu tüketim yerlerinin kapalı olması, ihracat pazarlarının kaybedilmesi nedeniyle alıcı yok. Üreticilerden bazıları bir umut bekliyor. Bazıları ise ikinci ürünü ekebilmek için tarlasını sürmek zorunda kalıyor."

İhracat pazarları kaybedildi

Restoranlar, oteller, toplu tüketim yerleri, yani bu soğanı alıp tüketecek yerlerin kapalı olması nedeniyle tüketimin çok azaldığını belirten Doğan: "Daha önceki yıllarda ihracata gidiyordu. Geçen sene Ocak ayından 19 Temmuz'a kadar ihracat ön izne bağlanarak fiilen yasaklandı. İhracat pazarlarını kaybettik. En fazla ihracat Rusya'ya yapılırken bu pazarı Mısır ve Tacikistan'a kaptırdık. Onların maliyeti de bize göre daha düşük. Temmuz ayında ihracatta ön izin uygulaması kaldırıldı, fakat pazarı kaptırınca geri almak kolay olmuyor." bilgisini verdi.

Yönetilemeyen 200 bin ton soğan

Türkiye'nin yıllık ortalama 2 milyon ton kuru soğan üretimi var. Bu üretim 2 milyon tonun altına, 1 milyon 800 bin tona düşünce fiyatlar yükseliyor. Yükselen fiyatı

İndirmek için ithalatta yüzde 49.5 olan vergi sıfırlanıyor ve soğan ithal ediliyor. 2019'da yapıldığı gibi.

Üretim 2 milyon 200 bin tona çıktığında ise bu kez tarlada fiyat düşüyor. Üretici zarar ediyor. Üreticinin zarar etmesi çok fazla önemsenmiyor. Bu yıl ilk kez yoğun baskılar sonucunda TMO depolarda çürümeye başlayan soğan ve patatesi aldı. Fakat yeni mahsul yani tarlada ürün satılmıyor. Buna yönelik bir çalışma, bir çaba yok.

Fiyat artınca 2019'da tanzim satış çadırları, ithalatta verginin sıfırlanması gibi birçok önlem alındı. Fiyat düşünce kimseden ses yok.

Tarlada kuru soğan için 60 kuruş civarında fiyat teklif ediliyor. Marketlerde kilosu 3 lira civarında. Tarım ve Orman Bakanlığı, TMO tarladaki soğanı da tüketiciye ulaştırabilir. Bedava vermese de uygun fiyata bu sağlanabilir. Bu uygulamaların gıda bankacılığı olarak kurumsallaştırılması gerekiyor. Ülkeyi her yıl sıkıntıya sokan 200 bin ton soğan, bir o kadar da patates var. Bunu iyi yönetmek gerekiyor.

Avrupa'da birincilik sorun çözmekle olur

Çiftçi tarladaki soğanına alıcı bulamadığı için, verilen fiyat maliyetin altında olduğu için ürünü satmıyor. Tüketici, fiyatların yüksek olmasından yakınıyor. Tarım Bakanlığı her gün sosyal medyada "bitkisel üretimde 126 milyon tonla cumhuriyet tarihinin rekorunu kırdık" diye paylaşımlarda bulunuyor. Bakanlık, geçen yıla göre 9 milyon ton üretimi artırmakla övünüyor. Verilen rakam doğrudur. Ama aynı zamanda artırılan miktar Türkiye'nin yıllık buğday ithalatı kadardır. Diğer ürünlerin ithalatını toplarsanız, ithalatta da cumhuriyet tarihinin rekoru kırıldığı görülecektir.

Bakanlık ne diyor?

- Avrupa'da gayri safi milli hasılda birinciyiz

- Büyükbaş hayvan varlığımızı yüzde 83 artışla 18.2 milyon başa çıkararak cumhuriyet tarihimizin en yüksek değerine ulaştırdık. Büyükbaş hayvan varlığında Avrupa 2.siyiz.

-Küçükbaş hayvan varlığımız yüzde 69.3 artış ile 54.1 milyona ulaşarak küçükbaş hayvan varlığında Avrupa'da 1. sıraya yükseldik.

- Orman alanlarımızı 20.8 milyon hektardan, 22.9 milyon hektara çıkardık.

Bunların hepsi doğru rakamlar. Hepsine karşı verilecek yanıtlar da var. Büyükbaş ve küçükbaş hayvan ithalatında cumhuriyet tarihinin rekoru da kırıldı. Az ya da çok ilk kez saman ithal edildi. Kurban bayramında kesilecek hayvanlar ithal edildi.

Sayılar, verilere nereden baktığınıza bağlı olarak bir başarı veya hezimet tablosu ortaya çıkabilir.

04.05.2021

Önemli olan yaşanan sorunlara, gerçek yaşamdaki sıkıntılara çözüm üretmektir. Tarımda birincilik böyle olur.

Bitkisel üretimde rekor kırmışız ama soğanları toplamadan tarlayı süren çiftçimiz var.

Orman alanlarını genişletme rekoru kırmışız ama İkizdere'de taş ocağı için ağaçlar kesiliyor, dereler kurutuluyor.

Avrupa'da gayri safi milli hasılda birinciyiz ama ülkenin yoksul insanları devletin dağıtacağı soğan, patatese muhtaç hale gelmiş.

Özetle, Türkiye'nin zenginlik üretebileceği çok büyük bir tarımsal potansiyeli var. Fakat yönetilemeyen bir tarım politikası var.

Tarım sektörü için büyük kayıp

İpsala Ticaret Borsası Yönetim Kurulu Başkanı **İbrahim Girgin** ne yazık ki yaşama veda etti. Tarım için, Trakya ve ülke için büyük kayıp. Çok değerli bir dost, iyi bir insan ve haber kaynağımdı. Tarımda yaşanan sorunlara kafa yoran, çözüm üreten, yurtsever, milli tarımın yılmaz savunucusuydu. Sadece sorunları konuşmazdı, mutlaka çözüm önerileri de sunardı.

Bu yıl ayçiçeğinde yaşanan sorunları daha çok konuştuk. Üretimdeki yetersizlik, ithalatta yaşanan sıkıntıları aşmak için ülke kaynaklarının doğru ve verimli kullanılmasına vurgu yaparak: "Elin ürettiği ayçiçeğinin peşinde koşacağımıza, yüzde 80'ni tamamlanmış Hamzadere ve diğer sulama barajlarımızı tamamlasak verimi iki kat artırabiliriz. Bir yılda ithalata ödediğimiz para ile barajlardaki suyu tarlaya ulaştırsak sorunu kökten çözeriz" diyordu.

Tarımda kaynakların doğru kullanılması, üretimin desteklenmesi, ülkenin kalkınması için yaşamı boyunca mücadele verdi. Son mücadelesi koronavirüs ile oldu. Çok umutlanmıştık. Ne yazık ki, İbrahim Girgin'i kaybettik. Kendisine rahmet, ailesine, sevenlerine, tarım sektörüne başsağlığı ve sabır diliyorum.

Enflasyonda turpun büyüğü heybede! (Bölüm 2)

Alaattin AKTAŞ

04 Mayıs 2021 Salı

✓ Geçen yıl kasımda yönünü aşağı çeviren sepet kurun tam bir V çizmesine yol açtık ve son iki aydaki artış yüzde 15'e yaklaştı.

✓ Kurdaki bu dönüşle birlikte üretici fiyatlarda ve bağlı olarak tüketici fiyatlarda artışı durdurma şansımız şimdilik de olsa hiç kalmadı.

Biliyoruz biliyoruz; bu başlığı yanlışlıkla ikinci kez kullanmış değiliz. Mart ayı fiyat gelişmelerini ele aldığımız 6 Nisan'daki yazımızın başlığı da buydu. Zaten bu sefer ikinci bölüm olduğunu da vurguluyoruz.

TÜİK dün nisan ayının verilerini açıkladı. Oranlar süper!

Yİ-ÜFE nisan ayında yüzde 4.34 oranında arttı. Bu, şimdiye kadar görülen, yani 2003'ten bu yana görülen en yüksek üçüncü aylık artış. Yİ-ÜFE daha önce en yüksek artışı yüzde 10.88 ile 2018'in eylül, yüzde 6.60 ile yine aynı yılın ağustos ayında göstermişti. Yani bu yılın nisanı, bronz madalyalı ay oldu. Yİ-ÜFE'deki dört aylık artış yüzde 12.91'i, yıllık artış ise yüzde 35.17'yi buldu.

Üretici fiyatları artar da tüketici fiyatları durur mu! TÜFE nisan ayında yüzde 1.68 arttı. Dört aylık artış yüzde 5.45, yıllık artış ise yüzde 17.14 oldu.

Fark giderek açılıyor

Yİ-ÜFE ile TÜFE arasındaki farkın giderek açıldığı bir gerçek. Bu farkı ele aldığımız her yazımızda iki endeks arasındaki geçişkenlikle ilgili kısa bir değerlendirmeye de yer vermekte yarar görüyoruz. Bu konuda son olarak 6 Nisan'da bakın şunları yazmışız:

"Yİ-ÜFE'den TÜFE'ye bire bir yansıma olmaz, olması da beklenmez. İki endeksin yapısı, ağırlıkları farklı. Ama bu demek değil ki Yİ-ÜFE'deki artış bir

süre sonra TÜFE'yi etkilemez. Bunu söylemek mümkün değil. Bir zaman sonra Yİ-ÜFE'deki artış TÜFE'ye yansiyacaktır, bundan kaçış yok."

Şimdi gelelim aradaki makasın ne kadar açıldığına...

Yİ-ÜFE ile TÜFE arasındaki fark iki türlü hesaplanır. Bunlardan biri ve yaygın olarak kullanılanı, son aydaki yıllık artışların farkını almak. Buna göre nisandaki yıllık artış Yİ-ÜFE'de yüzde 35.17, TÜFE'de yüzde 17.14 ve bu iki oran arasında 18.03 puanlık fark bulunuyor. Dikkat etmekte yarar var; fark yüzde değil, puan.

Diğer yöntem ise endeksler arasındaki farkı hesaplamaya dayanıyor. Her iki endeksin baz yılı da aynı, 2003. Bu nisandaki düzey ise Yİ-ÜFE'de 641.63, TÜFE'de 532.32. İşte bu iki endeks arasındaki fark yüzde 20.53. Bu da puan değil, yüzde fark.

Dolayısıyla üretici ve tüketici fiyatlarında nisan ayı itibarıyla oluşan yıllık artış arasında 18.03 puanlık, iki endeksin nisan ayındaki düzeyi arasında ise yüzde 20.53'lük fark var.

Yüzde 20.53, bir rekor

Nisan için hesapladığımız yüzde 20.53, iki endeks arasında 2003 şubatından (ocakta endeks yok) bu yana geçen 18 yılı aşkın sürede oluşan en büyük fark.

Üstelik bu fark geçen yılın temmuzundan bu yana sürekli açılıyor. Yİ-ÜFE, geçen yıl haziranda TÜFE'den yalnızca yüzde 4.19 yukarıdaydı.

Zaten iki endeks arasında Yİ-ÜFE lehine yüzde 10'u aşan fark son dört yıldır görülüyor. Bazı aylarda, örneğin üç yıl önce 2018'in nisanında üretici fiyatları endeksinin, tüketici endeksinden yüzde 0.26 daha aşağıda olduğunu da unutmayalım.

Fark yüzde 20'lerde kalmaz

İki endeks arasındaki fark yüzde 20'yi aştı ve giderek artıyor ama bu fark bir yerde duracak. Hatta geri dönüş yaşanması ve makasın daralması da beklenmeli.

Bu nasıl olacak; ya üretici fiyatları daha az, tüketici daha çok artacak ve fark daralacak. Ya da üretici fiyatları gerilemeye başlayacak ve fark böyle daralmış olacak.

Üretici fiyatları azalmaya başlasa bile bunun tüketiciye yansımaları hemen gerçekleşmeyebilir. Bünyeye bir zehir girmeye görsün... Nasıl ki geçen yıl kasımdan sonra kurda artış durup gerileme başladığında bile fiyatlar zehrin bünyedeki tahribatı gibi artmayı sürdürmüştü, bu kez de üretici fiyatları gerilese bile bu maliyet zehri yüzünden tüketicide öyle hemen düşüş olmaz. Dolayısıyla tüketici fiyatlarındaki yüzde 17'lik düzey bile bakarsınız aranır hale gelmiş.

Kaldı ki kur artışı "**Beni unutamazsınız**" diyor...

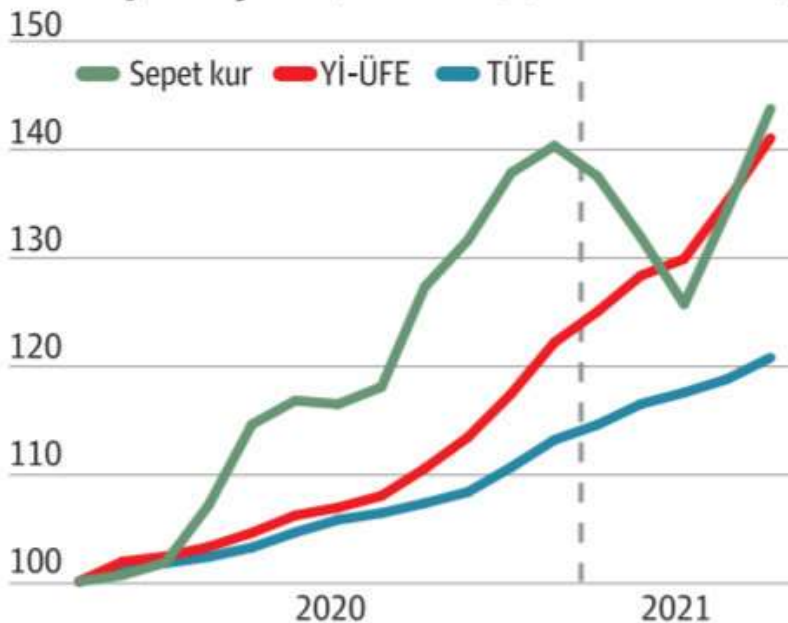
Yİ-ÜFE ile TÜFE arasındaki fark (%)

	2021	2020	2019	2018
Ocak	13,65	3,58	6,73	-3,37
Şubat	14,01	3,71	6,66	-1,50
Mart	17,46	4,02	7,24	-0,97
Nisan	20,53	4,46	8,60	-0,26
Mayıs		4,65	10,45	1,87
Haziran		4,19	10,52	2,28
Temmuz		4,65	7,96	3,52
Ağustos		6,19	6,41	7,88
Eylül		7,95	5,51	12,52
Ekim		9,45	3,61	10,59
Kasım		11,35	3,14	9,37
Aralık		12,57	3,08	7,38

Tökezleyen devi, yani dövizini yeniden ayağa kaldırdık

Sepet kur ile üretici ve tüketici fiyatlarındaki değişimi 2019 yılının aralık ayını 100 kabul ederek endeks haline getirdik, sonra da bu üç veriyi bir grafikte topladık.

Kur-fiyat ilişkisi (2020-2021) (Aralık 2019=100)

04.05.2021

İlginç ama pek de şaşırtıcı olmayan bir gidişat söz konusu...

2019 sonu 100 olan sepet kur endeksi geçen yılın kasım ayında 141 ile zirve yapmış, ardından düşüşe geçerek bu şubatta 126'ya kadar inmişti.

Fiyatlardaki artış devam ediyordu ama dikkat çeken küçük bir ayrıntı var; üretici fiyatlarındaki artış şubatta biraz yavaşlamıştı. Öyle görünüyordu ki kurdaki gerilemenin etkisi görülecekti. Ama izin verseydik!

Merkez Bankası'ndaki başkanlık operasyonu ile birlikte mart ve nisanda sepet kur yüzde 7 dolayında arttı.

Kasımda 141'e çıkan, şubatta 126'ya kadar gerileyen sepet kur endeksi nisanda 144 ile rekor kırdı. Yani tam bir "V" çizmiş oldu.

Sonuç mu; üretici ve bağlı olarak tüketici fiyatlarındaki artışın yavaşlaması ve durması umudu da böylece en azından şimdilik yok oluverdi.

Abdulkadir Selvi

2023 seçimlerinde muhalefet ortak aday çabasında

4 Mayıs 2021

Millet ittifakı ortakları Kılıçdaroğlu ile Akşener, 2023 seçimlerinde ortak cumhurbaşkanı adayı çıkarmak için yoğun bir çaba içindeler.

Zaman zaman bir araya geliyorlar, kimi zaman özel görüşmeler yapıyorlar.

Kılıçdaroğlu bir ara adaylık sinyali verse de stratejisi, ortak aday çıkarılması yönünde.

Kılıçdaroğlu, 24 Haziran 2018 seçimlerinde de ortak adaylık modelini zorladı ancak **Abdullah Gül** formülü tutmadı. CHP isyan etti. **Meral Akşener**, **Gül**'ün önünü kesti çünkü kendisi aday oldu. Ancak bu kez strateji değişti. Bu kez ortak adaylık daha güçlü bir ihtimal.

Meral Akşener, kısa bir süre önce, “**Cumhurbaşkanı olacağım diye Türkiye'nin geleceğiyle oynamayacağım**” diye sinyali verdi.

A PLANI

Kılıçdaroğlu ile **Akşener**'in A planı, 2023'te millet ittifakı olarak ortak aday çıkarmak. İki liderin yerel seçimlerde olduğu gibi muhafazakâr ve Kürt seçmenden oy alabilecek isimlerin üzerinde durduğu ifade ediliyor. B planında ise ilk turda her partinin kendi adayını çıkarıp, seçimler ikinci tura kalırsa **Erdoğan**'ın karşısındaki adayda birleşmesi var.

AKŞENER'İN CUMHURBAŞKANLIĞI DEĞERLENDİRMESİ

Akşener 2023'e doğru 2018 seçimlerine göre farklı sinyaller veriyor. Kısa bir süre önce, “**24 Haziran'da Meral Akşener cumhurbaşkanı adayı olmuş olduğu için şimdi herkes dönüyor 'sen aday mısın' diye soruyor. Yarın ben cumhurbaşkanı olabileyim diye bırakın kelimeyi, harf çıkarmadım ağızımdan. Benim kendimle ilgili vazgeçmeyeceğim hiçbir şey yok, bana dair. Türkiye'nin bugün içinde bulunduğu şartların en büyük sorumluluğu tek adam meselesidir. Cumhurbaşkanlığı diye getirilip Partili Cumhurbaşkanlığı'na çevrilen ucube**

sistemdir. Önceliğimiz bu sistemi değiştirmek olmalıdır. Bu sistemin değişmesinin önüne geçecek hiçbir tavrım olmayacak, bu kadar net söylüyorum” dedi.

İMAMOĞLU VE YAVAŞ

Millet ittifakının ortak cumhurbaşkanı adayını belirlemede altın hisse **Akşener**'de. **Meral Akşener** kendisi ortak aday olmasa da istemediği bir ismin aday gösterilmesine izin vermeyecek. **Abdullah Gül** sürecine göre **Akşener**'in eli bugün daha güçlü.

Akşener kendisi aday olmasa da kimin olacağını belirleyecek isim olmak istiyor. **Akşener**'in öncelikli tercihinin **Ekrem İmamoğlu** ve **Mansur Yavaş** olduğu söyleniyor.

ORTAK ADAY AKŞENER OLUR MU?

Akşener'in aday olmayacağı yönündeki mesajlarına rağmen İYİ Parti cephesinde, hava tam tersine. İYİ Parti, **Akşener**'in ortak aday olması görüşünde. İYİ Parti yöneticileriyle konuştum. Üç gerekçe sıraladılar.

Akşener siyasetin yükselen yıldızı.
Tek kadın aday olarak avantajlı.

Muhafazakâr kesimden de oy alma şansı yüksek.

AKŞENER FAKTÖRÜ

Demirel'in dediği gibi, “**Siyasette 24 saat uzun bir süredir**”, 2023'e kadar çok şey olur. **Meral Akşener**, cumhurbaşkanlığı denklemindeki en güçlü adaylarından biri olma özelliğini koruyor.

KILIÇDAROĞLU'NUN HAMLESİ

Kılıçdaroğlu ise tüm stratejisini cumhurbaşkanı seçimleri üzerine kurmuş durumda. **Kılıçdaroğlu**'nun, **Ekrem İmamoğlu** ile **Mansur Yavaş**'ın bir dönem daha belediye başkanlığı yapmasını doğru bulduğu ifade ediliyor.

SÜRPRİZ İSİM

Muhalefetin cumhurbaşkanı adayları olarak **Akşener**, **Kılıçdaroğlu**, **İmamoğlu** ve **Yavaş** dördüsü konuşuluyor. Ancak dört isim üzerinde ittifak sağlanamazsa siyaset dışı bir isim gündeme gelir mi? **Ekmeleddin İhsanoğlu** deneyiminden sonra çok fazla ihtimal verilmiyor. Ancak son dönemlerde aldığı kararlarla Türkiye'nin önünü açan, siyaset dışı bir kurumun başkanıyla ilgili beklentiler ifade ediliyor. Kulislerin dilini tutmak mümkün değil ki...

SEÇİM YASASI

2023 seçimlerine giderken en büyük belirsizliği seçim yasası oluşturuyor. AK Parti ile MHP'nin ayrı ayrı çalıştığı seçim yasasında ittifakların durumu ve seçim barajının ne olacağı en büyük belirsizlikleri oluşturuyor. Seçim barajının yüzde 5 ya da 7'ye çekilmesi düşünülüyor.

Seçim barajının düşmesiyle birlikte İYİ Parti'nin millet ittifakında devam edip etmeyeceği bilinmiyor.

ÜÇÜNCÜ İTTİFAK

2023 seçimlerine dönük değerlendirmeler hep cumhur ittifakı ve millet ittifakı üzerinden yapılıyor. Ama üçüncü ittifak ihtimalini de yabana atmamak lazım. Yeni kurulan partilerle birlikte üçüncü ittifak seçeneği kendini gösteriyor.

KRİTİK SEÇİM

Kolay değil, Türkiye 2023'te tarihinin en kritik seçimlerinden birini yapacak. O nedenle liderler hamlelerini çok dikkatli bir şekilde yapıyorlar.

2023 Türkiye'nin kader seçimi olacak.

SOSYAL MEDYANIN 2023 SEÇİMLERİNE ETKİSİ NE OLACAK?

DEVLET başkanlarının kararlarını sosyal medyada duyurduğu günümüzde Meclis'te kurulan Dijital Mecralar Komisyonu başkanlığını **Hüseyin Yayman** üstlendi. Dijital mecralar komisyonunu ziyaret edip Başkan **Yayman**'dan yaptıkları çalışmalar hakkında bilgi aldım. **Hüseyin Yayman**, **“İktidar-muhalefet elbirliğiyle güvenli ve temiz bir dijital dünya kurmalıyız”** dedi. Bunun için kolları sıvamış durumda. Sosyal medyada kimi zaman insanların şeref ve haysiyetlerine saldırılar yapılıyor. Bu konu gündeme gelince Yayman, **“Siber faşizme ve dijital zorbalığa müsaade etmeyeceğiz”** diye konuştu.

SOSYAL MEDYA ETKİSİ

Sosyal medya seçimler üzerindeki etkisini göstermeye başladı. 2023 seçimlerine giderken **Hüseyin Yayman**'a bu konuyu sordum.

“2023 seçimlerinde dijital platformların önemi daha da artacaktır. Bence Trump seçimi sosyal medyadaki kara propagandalara karşı kaybetti. Bunun artçı şoklarını Avrupa Kıtası'nda da göreceğiz. Sosyal medya bazen bir parti, bazen bir mahkeme, bazen bir siyasi otorite gibi davranmaya eğilimlidir” dedi.

Sosyal medyadan beslenen milyonlarca gencin ilk kez oy kullanacağı 2023 seçimlerinde sosyal medyanın daha çok etkili olacağını düşünüyorum.

KERİM DEVLET

SİVAS Valisi **Salih Ayhan**, denetimler sırasında sokağa çıkma kısıtlamasını ihlal eden limon satıcısıyla karşılaşılıyor. Karşısında valiyi gören limon satıcısının ne

04.05.2021

düşündüğünü tahmin edersiniz. Şimdi cezayı yedik, demiştir. **Salih Ayhan**, seyyar satıcının limonlarını satın alıp, evine gönderiyor. Bu video sosyal medyada en çok izlenenler arasında yer aldı. Demek ki halkımız bu tür insani dokunuşları özlemiş. Kerim devletin yüzünü gösterdiği için Sivaslı bir gazeteci olarak **Salih Ayhan**'a yürekten teşekkür ediyorum.

Esfender KORKMAZ

Yanlış faiz anlayışı enflasyonu vurdu

4 Mayıs 2021 Salı

Nisan ayında yıllık TÜFE oranı 17,14 ve yıllık Yİ-ÜFE oranı ise yüzde 35,17 oldu. Enflasyon, fiyatlar genel düzeyinin sürekli artmasıdır. Enflasyon gelir-kaynak ve servet dağılımını bozar, sabit gelirlinin satın alma gücü düşer, yatırımları engeller ve iktisat politikaları dikiş tutmaz.

1960'lı yıllarda kalkınma yarışına Güney Kore'ye göre daha önde başlayan Türkiye'nin bugün bu yarışta daha çeyrek pisti bile geçememiş olmasının temel nedenlerinden birisi enflasyondur.

IMF'nin 2001 Güçlü Ekonomiye Geçiş Programı enflasyonun köpüğünü aldı ve fakat öngörülen yapısal reformlar yapılmadığı için enflasyon yüzde on düzeyinde kronikleşti. 2018 kur şoku ve sonrasında kurlardaki artış bu yüzde 10 enflasyonu da artırdı.

Siyasi iktidarın yüzde 10 kronik enflasyonu çözmesi imkansızdır. Çünkü, her şeyden önce devleti kurumsal devlet haline getirmek ve popülizmden vazgeçmek gerekir. Popülizmden vazgeçmesi AKP'nin kuruluş ve varoluş şifrelerine aykırıdır.

2018 sonrası kur artışlarının yarattığı ilave enflasyonun tek nedeni Sayın Erdoğan'ın faizler konusundaki yanılığısıdır. Şimdi Merkez Bankası Başkanı gösterge faizini enflasyonun üstünde tutacağını söylüyor ve fakat geçmiş uygulamalara bakarsak, Sayın Cumhurbaşkanı'nın faizlere yeniden müdahale etmeyeceğinin bir garantisi olmadığını görürüz. Bu nedenle faiz ve enflasyon ilişkisini bir defa daha yazmak gereğini duyuyorum.

Türkiye sürekli nominal faizi konuşuyor. Gerçekte yüksek enflasyon nominal faizlerde yanılığa neden olur. Bu nedenle enflasyonun etkisini bertaraf etmek ve reel faizi konuşmak gerekir. Dahası faiz ve enflasyon ilişkisi; ülkenin içinde bulunduğu ekonomik konjonktüre, talep yapısına, güven durumuna göre değışir.

1- Düşük faiz-Eksi reel faiz...

Eksi reel faiz, yatırımların maliyetini düşürür ve yatırım hacmi artar. Türkiye'de 1980 öncesi eksi reel faiz vardı. İmalat sanayisinde gelişme o yıllarda oldu. Bugün eksi reel faiz de olsa, yatırım yapılmıyor. Çünkü yatırımlar için gerekli altyapı olan, hukuk, demokrasi ve güven ortamı yoktur.

Buna karşılık eksi reel faiz, tüketimi artırır. Çünkü tüketimin fırsat maliyeti olan faiz maliyeti düşüktür. Para cep yakar. Paradan kaçış hızlanır. Döviz ve altın talebi artar. Toplam talep artar. Enflasyon artar.

2- Yüksek faiz...

Yüksek faiz aynı zamanda yatırım ve üretim maliyetlerini artırır. Maliyet artışı, aksak rekabet şartları nedeni ile TÜFE'ye yansır . Maliyet artışı nedeni ile ülkenin dış ticarete rekabet gücü düşer. Üretimde ithal girdi oranı artar.

Türkiye'de firmalar yüksek reel faizlerin yarattığı maliyet artışlarını, bazı yıllar kısmen de olsa geriye, ücretlere yansıtmıştır. Bu yansıtma, enflasyon altında fiyat düzeltmeleri şeklinde olmuştur. İşsizliğin yüksek olması, firmaların maliyeti kısmen geri yansıtmasına destek olmuştur.

Buna karşılık yüksek faiz, tüketimin maliyetini artırır. Harcamaların ve talebin kısılmasını sağlar ve bu yolla enflasyonun frenlenmesine imkan yaratır. Paradan kaçışı, Dolarizasyonu önler.

3- Eksi reel faiz kur artışına neden olur...

Eksi reel faiz, döviz talebine ve kur artışlarına neden olur. Türkiye'de 2018 kur şokunun nedeni, MB'nin zamanında faizleri artırmamış olmasıdır. Türkiye'de kur şokları, kur artışları daha hızlı yansıyor ve kur artışından daha yüksek enflasyon yaratıyor. Kur artışı, enflasyona yüksek faizden daha hızlı ve daha yüksek oranda yansıyor.

Bunun nedeni istikrarsız, kırılğan, spekülâtif ve oligopol piyasa yapısıdır. Piyasa fırsatçılığa açıktır. Toptancı depodan çıkışı, en yüksek kurdan yapıyor. Perakendeci de vitrindeki eski ithal malları yeni kurdan hesaplıyor. Aksi halde yerine yenisini koyamayacağını biliyor. Dahası aynı perakendeci vitrindeki yerli malların fiyatını da artırıyor.

Demek ki, Türkiye'de kısa dönemde yatırım maliyetlerini artırsa da, kurları tutmak için reel faiz verilmesi gerekir. Mesele reel faizin ülke riskini (CDS) de içerecek şekilde dengede olmasıdır.

İbrahim Kahveci

Cinnet hali!

Kimsenin kazanamadığı bir ülkeyi hayal edin.

Kendinizi fazla zorlamayın.

Türkiye'ye bakın yeterli.

Bu kazanmama hali iktidara oy verme ile de bitmiyor. Hatta memleketli olmak bile kazanmayı sağlamıyor.

İkizdere'de yaşananlar oy vermenin ve kendi memleketli olmanın para yanında çok önemli olmadığını gösterdi.

Cengiz yeter...

Hepsinin üstünde Kolin, Kalyon, Limak, Cengiz oturabiliyor. Gerisi mübah yolun birer atlama taşı.

Son iki günde çok acı iki görüntü seyrettim:

İlki Adana'da soğan tarlasında kalan soğanlarla dertleşen çiftçinin haliydi.

İkincisi ise Antalya'da salatalıkları arabadan devirerek yola döken bir başka çiftçinin hali...

Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi patates soğan satıyor (alıyor ama bedava dağıtıyor) ama çiftçi için bu da yeterli gelmiyor.

Bu ülkede tarım bitti diyenler açısından sorarım: Çiftçi neden ürününü satamıyor? Neden çiftçi kazanamıyor?

2020 Nisan ayında gıda enflasyonu %2,5 şimdi ise gıda enflasyonu %2,1... Bunlar aylık rakamlar elbette.

04.05.2021

Raflarda el yakan gıda ürünlerine rağmen çiftçi neden kazanamıyor?

Çünkü sistem yok.

Çünkü yol pahalı

Çünkü beton desteklendi

Çünkü kira arttı

Çünkü perakende-AVM sistemi tarlayı çökertti.

Ve geldik herkesin kaybettiği düzene: Çiftçi kaybediyor, aracı kaybediyor ve de asıl tüketici kaybediyor.

Ülkemizin genel halini yansıtan tablo da aynen budur: Kaybet kaybet...

Bir avuç müteahhit dışında kazananın olmadığı ülke.

Herkesin bir avuç müteahhide çalıştığı ülke.

Salgında bile millete para yokken onlara oluk oluk akabiliyor. Mesela 2020 yılında tüm Türkiye'ye Hazine'den nakit destek 8 milyar lira oldu. Ama sadece Osmangazi Köprüsüne de 3,4 milyar lira geçmeyen araç ödemesi yapıldı.

Kazananın kim olduğunu umarım anlayabiliyoruz.

Dün enflasyon açıklandı. Üretici fiyatları tüketicinin iki katını geçti. Özellikle enerji ve ana metal sanayi aşırı maliyetli.

Bu tablo maliyet baskısının artarak devam ettiğini gösteriyor.

Bu maliyetler bir şekilde raflara yansıyor. Hatta 2018-19 farkından daha ağır bir tablo var.

Artık para politikasının yapabilecekleri çok sınırlı. Ama biz yapabileceklerini değil, yapmaması gerekenleri tartışıyoruz.

Ne de olsa cinnet hali!

Doğruyu ve kazanmayı unuttuk çoktan.

04.05.2021

Barış Pehlivan

İmamoğlu'nun Suçlanan Eleri

04 Mayıs 2021 Salı

Bugünlerde nereye baksak benzer sözleri duyuyoruz: Kanunsuz emir, hukuksuz talimat, suç olmayan fiil...

Her gün gariptiyor, baskılanıyor, öfkeleniyoruz.

Ama çita yükselmeye devam ediyor. O halde, sorayım:

Ellerinizi arkanızda bağlı bir şekilde gezindiniz diye hakkınızda soruşturma açılır mı? Açılmışı var.

Bundan tam bir yıl önceydi.

İstanbul'un Fethi'nin 567. yıldönümüydü. Fatih Sultan Mehmet Türbesi'nde bir anma töreni düzenlendi. İstanbul Büyükşehir Belediye (İBB) Başkanı **Ekrem İmamoğlu** da katılımcılar arasındaydı.

Bilmeyenler olabilir; **Fatih**'in eşi **Gülbahar** Hatun'un türbesi de aynı avludaydı.

İşte, hazır olun...

İmamoğlu'nun o türbenin dışında yürürken ellerini arkasından bağlaması İçişleri Bakanlığı'nı harekete geçirdi.

İnsan inanmakta zorlanıyor ama bakanlığın onayıyla Mülkiye Başmüfettişi görevlendirildi. Ve geçen hafta şu suçlamayla Ekrem İmamoğlu'nun ifadesi istendi:

“2020 yılında gerçekleştirilen bir program kapsamında ziyaret ettiğiniz Fatih Sultan Mehmet'e ait türbede elleriniz arkanızda bağlı bir şekilde gezinmek suretiyle saygısızlık yaptığınız iddiası...”

Sahi, yürürken bağlanan eller mi suçluydu, onlara suç yazan bağlı eller mi?

KASAYA ÖDEME YALAN ÇIKTI

İmamoğlu'nu, dahası CHP'yi ilgilendiren çok kritik bir karar daha var masamda.

Hatırlayın...

Erkan Karaarslan kimdi? Birçok devlet kurumuna ve belediyelere danışmanlık yapan isimdi. FETÖ üyeliğinden yargılanıyordu. Aksi belgeler olmasına rağmen, “*örgütün belediyeler imamı*” olarak anılıyordu.

İşte o Karaarslan’ın Beylikdüzü Belediyesi’nden usulsüz ihaleler aldığı öne sürüldü. O dönem Beylikdüzü Belediye Başkanlığı koltuğunda İmamoğlu vardı. O halde, Sabah’ın manşetine göre “*İmamoğlu FETÖ’nün kasasına 2 milyon lira ödeme yapmıştı!*” Doğru muydu bu iddialar?

Sanıkları arasında Karaarslan’ın ve belediye çalışanlarının da olduğu bir dava açıldı. Yedi duruşma yapıldı. Savcı sonunda “*kamu zararı oluşmadı, suç da yok*” dedi.

Ve Büyükçekmece 5. Asliye Ceza Mahkemesi birkaç gün önce karar verdi. Erkan Karaarslan da dahil olmak üzere herkes beraat etti. Duydum ki Ekrem İmamoğlu hakkında da takipsizlik kararı çıktı.

Acaba Sabah gazetesi fikri takip yapıp, sonuçlanan bu mahkeme kararını da okuruna duyuracak mı? Göreceğiz.

YENİ AŞIDA İRAN SIRRI

Türkiye, koronavirüse karşı üçüncü aşı için Rusya ile anlaştı. Buna göre Sputnik V'nin üretimi Türkiye’de de yapılacak. Aracı firma, AKP'nin eski Ümraniye İlçe Başkanı **Öztürk Oran**'ın başında olduğu Viscoran şirketi. Üretimi yapacak ise CinnaGen İlaç.

Normal, günlerdir Rus aşısını üretecek CinnaGen'in haberleri yapılıyor. Tekirdağ'ın Çerkezköy ilçesindeki üretim tesisinden özel söyleşiler yayımlanıyor. Nasıl büyük bir firma olduğu anlatılıyor. İyi, güzel, hepsi tamam.

Ama bana garip gelen bir şey var. Sanki ağız birliği etmişçesine CinnaGen'in bir İran firması olduğu saklanıyor. Şirketi İranlı bilim insanlarının kurduğu söylenmiyor. Halbuki arşivlerde var; fabrikasını bile 2019'da İran'ın Türkiye Büyükelçisi açtı.

O dönemlerde çıkan haberlerde *"İran'a uygulanan ambargo nedeniyle Türkiye'deki yatırımın Tahran'daki şirket merkezi açısından önemsendiği"* vurgulanıyordu.

Acaba bu konu akla gelecek diye mi çekiniliyor? Anlamadım gitti.

SARSINTI ÜSTÜNE SARSINTI

Hani hep *"CHP'nin yıkılmayan kalesi İzmir"* denir ya...

İşte o kalede, CHP'ye gönül verenlere *"neler oluyor"* diye sordurtan sarsıntılar ardı ardına yaşıyor.

Her şey Urla Belediyesi'ne kayyum atanmasıyla başladı. Çünkü Başkan **Burak Oğuz** FETÖ'den tutuklandı, ceza aldı.

Sonra, ihraç istemiyle disiplin kuruluna sevk edilen Menemen Belediye Başkanı **Serdar Aksoy** istifa etti, ardından tutuklandı. Beklenen, partinin koltuğu korumasıydı. Öyle ya il meclisinde CHP çoğunlukta idi. Gelin görün ki önce fireler yüzünden, sonra kura sonucu belediye AKP'ye geçti. Sözün özü, CHP sandıkta kazandığını masada kaybediyordu.

Bu olayın parti içindeki soruşturması tamamlanmadan İzmir'de yeni bir sandık daha CHP'lilerin önüne kondu. Zira, Torbalı Belediye Başkanı **İsmail Uygur** vefat etti.

Parti İzmir'de güven tazelemek istiyordu ama yine olmadı.

Evet, CHP belediyeyi aldı ama ilk turda üç, ikinci ve üçüncü turlarda ise iki fire verdi. Bitti mi, bitmedi. Çünkü daha bu firelerin sebebi sorgulanmadan, CHP'li meclis üyesi **Mustafa Akbıyık** da AKP'ye geçti.

Haliyle, bu durum parti içinde öfkelerin artmasına neden oldu.

Öğrendim ki şimdi CHP'de şu sorular yankılanıyor:

Bu meclis üyeleri nasıl belirleniyor?

Ya da fireye neden olan bu adaylar nasıl belirleniyor?

04 Mayıs 2021, Salı

BAŞYAZI MEHMET BARLAS

Türkiye'nin bugünü dününden, yarını da bugününden daima daha iyi olmuştur

Yabancılar ve kendilerini yabancı olarak görenler hep aynı soruyu sorarlar... "Durumu nasıl görüyorsun?" "Ülkenin gidişi hakkında ne düşünüyorsun?" "Ekonomi ne olacak?"

Bu tip soruları soranlara hep aynı cevabı veririm:

- Ben kendimi bildim bileli bu ülkenin bugünü dününden, yarını da bugününden daima daha iyi olmuştur... Bu durumun değiştiğini hayatım boyunca hiç görmedim. Özetlersem, ben ülkeme çok güveniyorum...

İstisnalar

Tabii ki durumu farklı gösteren gelişmeler de zaman zaman olabilir. Örneğin, içinde bulunduğumuz ve tam kapanma denilen anormal yaşam tarzını daha da karmaşıklaştıran durumlar var. Polisin önüne gelene ceza yazması ve bu cezaların insanların gelirlerinin çok üzerinde olması böyle durumlara örnek olabilir. Bunun gibi İstanbul Büyükşehir Belediyesi tarafından satın alınan Büyükkada'nın fayton atlarının kayıp olduğu ortaya çıkmıştı. Atların 224'ünün bakımsızlıktan öldüğü öğrenildi. Ama yine de yarına güvenmeliyiz.

Rekor kırılıyor

Mesela, dün nisan ayı ihracatımızın 18.8 milyar doları geçtiği açıklandı. Yani bu gidişle yıllık ihracat rakamı 200 milyar dolar olabilir. Sonuçta nisan ayı dış ticaret açığımız, 2020 Nisan ayına göre yüzde 31.9 azalarak 4.6 milyar dolardan 3.1 milyar dolara geriledi. İhracatın ithalatı karşılama oranı, nisanda 19.5 puan artışla yüzde 85.7'ye yükselirken, enerji ithalatı hariç yüzde 97.7 oldu.

Terörle mücadele

PKK terörüyle mücadeleye ilişkin olarak Milli Savunma Bakanlığı'ndan yapılan açıklama da Türkiye'nin yarınına güveni artırır nitelikteydi. Buna göre Irak'ın

04.05.2021

kuzeyinde devam eden Pençe Şimşek ve Pençe Yıldırım operasyonları ile arama tarama faaliyetleri aralıksız sürüyor. Arama tarama faaliyetleri sonucu ele geçirilen sığınak ve çok sayıda mühimmat METİ timimiz tarafından imha edildi.

Evet... Haziranda da Kanal İstanbul'un temeli atılıyor. Böyle sayısız gelişme var kısacası.